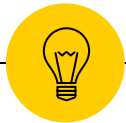

Pagsusuri sa Lagay ng Distribusyon ng Kita sa mga Rehiyon ng Filipinas gamit ang Sarbey ng Kita at Paggasta ng Pamahayan

John Paolo R. Rivera at Eylla Laire M. Gutierrez

Maikling Introduksyon

Ang ugat ng kahirapan, ay ang di-pantay at di-patas na distribusyon ng kita (Todaro at Smith 2006). Ang kahirapan, na nag-uugat sa di-pantay at di-patas na distribusyon ng kita, ay isa sa mga malalang suliraning panlipunan ng Filipinas. Ito ay ipinakikita ng kakulangan sa mga pangunahing pangangailangan ng mga pamahayan na nasa laylayan ng lipunan dahil sa pagbaba ng halaga ng tunay na kita.

Ang paglala ng kahirapan sa mga papaunlad na bansa ay nagbunsod sa mga organisasyong pangkaunlaran upang bigyan ito ng kaukulangpansin at priyoridad. Ang mga ugat ng kahirapan na ito ay patuloy na nagpapahirap sa mga pamahayan sa mababang antas ng distribusyon ng kita na nagdudulot ng kakulangan sa mga pangunahing pangangailangan (Schelzig 2005).

Layunin ng Pag-aaral

Ang layunin ng pag-aaral na ito ay ang mga sumusunod;

- sukatin ang koepisyenteng Gini mula sa mga kurbang Lorenz;
- sukatin ang pambansang koepisyenteng Gini at mga pangrehiyong koepisyenteng Gini mula taong 2000 hanggang 2009 gamit ang datos pangpamahayan;
- malaman kung mayroon bang pagbuti sa distribusyon ng kita at magpanukala ng mga pamamaraan upang maisakatuparan ito.

Metodolohiya/Instrumentong Ginamit

Ang mga mananaliksik ay ginamit ang datos ng Sarbey ng Pamahayang Kita at Gastos (Family Income and Expenditure Survey o FIES) bilang instrumento upang masukat ang kurbang Lorenz at koepisyenteng Gini sa pagpapakita ng lagay distribusyon ng kita sa Pambansa at pangrelihiyong antas ng Pilipinas. Kinuha ito mula sa Pambansang Tanggapan ng Estadistika (Philippine Statistical Authority o PSA) para sa taong 2000, 2003, 2006 at 2009.

Ang mga mananaliksik kay sumangguni sa koepisyentong Gini bilang pangkaraniwang panukat ng distribusyon ng kita. Ang koepisyentong Gini ay ang bahagi sa pagitan ng kurbang Lorenz at linya ng pagkakapantay pantay. Malaki ang pakinabangan ng kalamangan ng koepisyentong Gini bilang panukat ng distribusyon ng kita. Una, ito ay sinusukat sa pamamagitan ng isang tumbasan (ratio). Maaari rin na ihambing ang mga distribusyon ng kita ng iba't-ibang ekonomiya gamit ang kurbang Lorenz. Sunod, maaaring tahasang maipaliwanag ang maihahambing sa pagitan ng iba't ibang pangkat (i.e. bansa, relihiyon, lalawigan) upang mapakita kung paano maipakita kung paano nagbabago ang distribusyon ng kita.

Buod ng Natuklasan sa Pag-aaral

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong suriin ang lagay ng distribusyon ng kita sa mga rehiyon ng Filipinas at paggasta ng pamahayan.

1. Distribusyon ng kabahayan sa FIES sa bawat rehiyon, 2000 to 2009. Ang bawat rehiyon sa magkakaibang taon ay mayroong magkakaibang dami ng mga pamahayan. Mas madaming pamahayan ang nakabilang sa datos noong 2003. Pinakamaraming pamahayan ang bumubuo sa Pambansang Punong Rehiyon (NCR) at Rehiyon 4: Timog Katagalugan (CALABARZON at MIMAROPA). Ayon sa konsepto ng makapag-iisang iskala, ang pagkakaiba sa laki ng populasyon ay walang epekto sa pagtukoy ng koepisyenteng Gini.

Talahanayan 1. *Distribusyon ng kabahayan sa FIES sa bawat rehiyon, 2000 to 2009.*

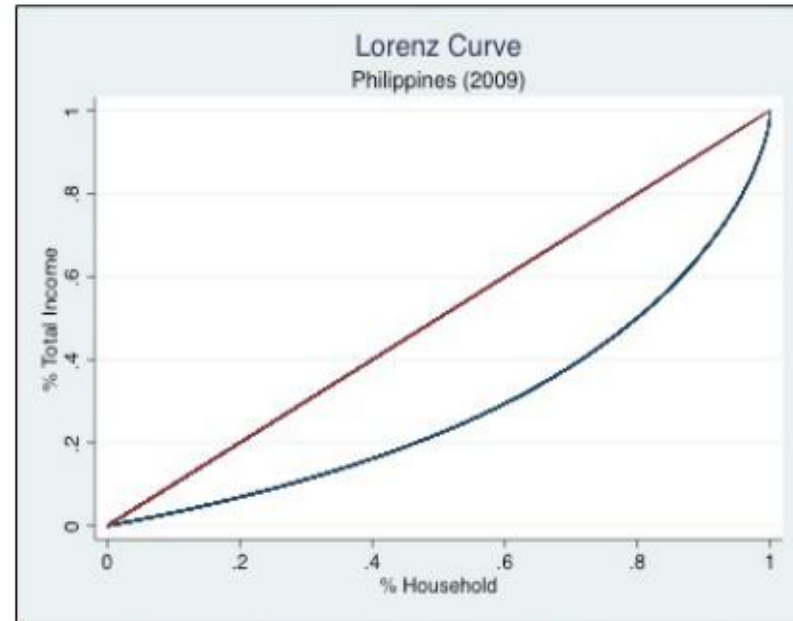
Rehiyon	2000	2003	2006	2009
1 – Ilocos	1,887	2,449	2,259	2,277
Rehiyong Pampangasiwaan ng Cordillera	1,662	1,621	1,536	1,581
2 – Lambak ng Cagayan	1,561	2,101	1,900	1,901
3 – Gitnang Luzon	3,770	3,389	3,114	3,028
Pambansang Punong Rehiyon	4,141	3,972	4,454	4,285
4A – CALABARZON*	6,168	4,095	3,610	3,661
4B – MIMAROPA**		1,868	1,655	1,667
5 – Kabikulan	2,099	2,532	2,250	2,212
6 – Kanlurang Visayas	3,014	2,970	2,716	2,592
7 – Gitnang Visayas	2,333	2,892	2,503	2,526
8 – Silangang Visayas	2,252	2,296	1,944	2,012
9 – Tangway ng Zamboanga	1,678	1,796	1,572	1,655
10 – Hilagang Mindanao	2,005	2,090	1,724	1,768
11 – Davao	2,032	2,186	2,030	2,151
12 – Soccsksargen***	1,706	2,184	1,923	1,928
13 – Caraga	1,490	1,851	1,644	1,568
Awtonomong Rehiyon sa Muslim Mindanao	1,817	1,802	1,649	1,588
FILIPINAS	39,615	42,094	38,483	38,400

Buod ng Natuklasan sa Pag-aaral

2. makikita natin ang iginuhit na kurbang Lorenz ng Filipinas para sa taong 2009 na nagsasaad ng aktuwal na relasyon ng dami ng bahagdan ng pamahayan sa Filipinas at bahagdan ng kabuuang kita na natanggap noong 2009. Ayon kay Todaro at Smith (2006), ang paglayo ng kurbang Lorenz sa linya ng pagkakapantay ay nangangahulugan ng paglala sa di-pantay na distribusyon ng kita. Dahill walang rehiyon sa Filipinas ang nagpapakita ng sa linya ng pagkakapantay.

Talahanayan 2. *Distribusyon ng kabahayan sa FIES sa bawat pambansang kabuuang kita sa bawat ikasampung bahagdan, 2000 hanggang 2009*

Pambansang kabuuang kita sa bawat ika-sampung bahagdan	2000	2003	2006	2009
1	3,509	4,830	4,210	4,246
2	3,676	4,757	4,220	4,230
3	3,977	4,701	4,155	4,146
4	4,071	4,526	4,079	4,029
5	4,120	4,245	3,905	3,845
6	4,046	3,994	3,738	3,730
7	4,100	3,826	3,598	3,631
8	3,964	3,751	3,546	3,518
9	4,155	3,727	3,537	3,521
10	3,997	3,737	3,495	3,504
FILIPINAS	39,615	42,094	38,483	38,400

Tayahin 1. Kurbang Lorenz para sa Filipinas, 2009

Buod ng Natuklasan sa Pag-aaral

3. Ayon sa natuos na pambansang koepisyenteng Gini sa Talahanayan 3, makikita na mayroong pagbuti sa distribusyon ng kita na ipinahahayag ng pababang koepisyenteng Gini mula 2000 hanggang 2009

Talahanayan 3. *Natuos na koepisyenteng Gini*, 2000 hanggang 2009*

Rehiyon	2000	2003	2006	2009
1 – Ilocos	0.4625624	0.4451459	0.4545161	0.4462093
Rehiyong Pampangasiwaan ng Cordillera	0.4787609	0.4486466	0.4809520	0.4749393
2 – Lambak ng Cagayan	0.5070881	0.4778361	0.4848580	0.4911096
3 – Gitnang Luzon	0.3643724	0.3476555	0.3796202	0.3796646
Pambansang Punong Rehiyon	0.2780824	0.2614398	0.2763260	0.2783690
4A – CALABARZON	0.4257248	0.3623570	0.3802088	0.3823843
4B – MIMAROPA		0.5307809	0.5468238	0.5263402
5 – Kabikulan	0.5740660	0.5517310	0.5328243	0.5151853
6 – Kanlurang Visayas	0.5351092	0.5175702	0.5247946	0.5118494
7 – Gitnang Visayas	0.5579096	0.5292578	0.5270559	0.5170304
8 – Silangang Visayas	0.6051868	0.5646101	0.5859518	0.5723346
9 – Tangway ng Zamboanga	0.5891341	0.6531775	0.6133831	0.5917001
10 – Hilagang Mindanao	0.5627335	0.5766683	0.5558313	0.5611647
11 – Davao	0.5284161	0.5209490	0.5090025	0.5111792
12 – Soccsksargen	0.5719515	0.5390632	0.5187846	0.5468534
13 – Caraga	0.5731128	0.5782980	0.5539170	0.5675923
Awtonomong Rehiyon sa Muslim Mindanao	0.4787769	0.5042634	0.4787000	0.4656706
FILIPINAS	0.4967825	0.4934553	0.4927081	0.4867957
Tunay na koepisyenteng Gini **	0.4822	0.4605	0.4580	0.4484
Taunang Paglaki ng GDP (%)***	4.4	5.0	5.2	1.1

Konklusyon at Rekomendasyon ng Pag-aaral

Sa isinagawang pag-aaral ng mga mananaliksik ang pagtugon sa kahirapan sa pamamagitan ng pagpapabuti sa distribusyon ng kita, ang pag-asa sa pamahalaan lamang ay hindi lubos na mainam upang malunasan ang problema. Kung ang pamahalaan ay hindi makaiisip ng pangmatagalan na solusyon sa pagpapababa ng kahirapan, at magsasagawa lamang ng mga panandaliang panukala, ang mahihirap na pamahayan ay patuloy na aasa na lamang sa mga programa ng pamahalaan. Upang mapabuti ang distribusyon ng kita, ang pamahalaan ay naglunsad ng mga programang pangkabuhayan para sa mga nasa laylayan ng lipunan. Gayunman, hindi lahat ng mga programa ay tuwirang makatutugon sa problema ng kahirapan

Kaugnay ng konklusyong nabanggit buong pagpapakumbaba ng mga inirerekomande ng mga mananaliksik ang mga sumusunod:

1. ang mga programang pangkabuhayang ito ay marapat na sanayin ang mahihirap na pamahayan na magsagawa ng sariling estratehiya upang paunlarin ang kanilang kabuhayan.
2. ang mga naunang programa ay dapat na pinagyayaman kung may kakulangan, at hindi binabago sa kalagitnaan ng pagpapatupad. Marapat na tiyakin ang mabisang pagpapatupad nito upang maiwasan ang pag-aaksaya ng oras at pondo.
3. tungkol naman sa pondo, nangangailangan ito ng pagkakaisa ng iba't ibang sektor ng lipunan. Sa pagbuo ng badyet, maaaring humingi ng tulong ang pamahalaan sa mga organisasyong di-pampamahalaan (non-government organizations o NGOs) at iba pang pangkat na maaaring mas may kaalaman sa pagpapatupad ng mga proyektong laban sa kahirapan.

Sanggunian Pinagkunan

- Africa, Tomas. "Family income distribution in the Philippines, 1985–2009: Essentially the same." March 2011, Web. 16 August 2016.
- Albert, Jose Ramon G. and Andre Philippe Ramos. "Trends in household vulnerability." Makati: Philippine Institute for Development Studies, January 2010. Print.
- Aliping, Nashrine, Mazel Pizarro, Paolo Reyes, and John Paolo Rivera. "Determining the link between the state of poverty and food inequality: Implications on government's poverty reduction programs in the Philippines." Manila: Angelo King Institute for Economic and Business Studies, 2012. Print.
- Hong, Pingfan, Hung-yi Li, and Alfred Peng. "Income inequality and economic growth." World Economic Situation and Prospects, 2014, Web. 16 August 2016.
- Gavilan, Jodesz. "How can the Philippines have a booming agricultural sector?" Rappler. Rappler, August, 2015, Web. 16 August 2016.
- Jao, Christine, Ng, Chai Nga, and Vicente, Sandy. "Welfare, distribution and poverty: A national update and interregional analysis." 2000. Undergraduate Thesis. De La Salle University.
- Kakwani, Nanak. "Welfare measures: An international comparison." Journal of Development Economics, 8.1 (1981): 21–45.
- National Economic and Development Authority (NEDA). "Building globally competitive metro areas in the Philippines." 2006. Web. 22 October 2016
- Philippine Statistical Authority (PSA). "Tables and Thematic Maps." n.d. Web. 16 August 2016.
- Ostry, Jonathan D, Andrew Berg, and Chralmbos G. Tsangarides. "Redistribution, inequality, and growth." IMF Staff Discussion Note 14/02. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2014. Print.
- Oyekale, Abayomi, Adetola Ibidunni Adeoti, and Tolulope Olayemi Oyekale (2006). "Measurement and sources of income inequality in rural and urban Nigeria." Web. 16 August 2016.
- Reyes, Celia M., Christian Mina, Aubrey Tabuga, Ronina Asis, and Maria Blesila Datu. "Are we winning the fight against poverty? An assessment of the poverty situation in the Philippines." Discussion Paper Series No. 2010–26. Makati: Philippine Institute for Development Studies, 2010. Print.
- Schelzig, Karin. (2005). "Poverty in the Philippines: Income, assets, and access." Manila: Asian Development Bank, 2005. Print.
- Todaro, Michael P., and Stephen C. Smith. "Economic development." Singapore: Pearson South Asia Pte., 2006. Print.
- World Bank. Measuring inequality. "Poverty Reduction and Equity." 2016. Web. 16 August 2016.

Pangalan ng mga Miyembro

Guban, Leonel Angelo G. : 10/10

Gutlay, Domingo P. : 10/10

Hona, Abel D. : 10/10

Jetajobe, Marjorie F. : 10/10

Lasala, Jose Jr. S. : 8/10

Samson, Mary Rose L. : 10/10

Rating para sa presentasyon ng mga pangkat:

Pangkat 1: 10/10

Pangkat 2: 10/10

Pangkat 3: 10/10